

למדנו פרק בקיום משותף, בסובלנות ובכבוד הדדי.

נפתלי דרעי
מזכ"ל מועצת תנועות הנוער בישראל

כשעלה הרעיון לצאת במשלחת למרוקו חשבתי על שני היבטים. ראשית מרוקו, ארץ הולדת הורי ומשפחתי. מורשת קסומה שגדלתי עליה ובתוכה ויצאתי לתרבות ארץ-ישראלית שעיצבה את חיי. ושנית, הכורום - מועצת תנועות הנוער בישראל והארגונים שהצטרפו אלינו. קבוצה משמעותית, חזקה ומגוונת, ומה תהיה משמעות המסע מבחינה מעשית? בדרך המשך לעשייה בכיוון של היכרות ושיתופי פעולה? לאורך כל המסע המשיכו ההיבט האישי המשפחתי וזה הקבוצתי להדהד וכתת, עת סיכום, דומה שהיו לאחד.

מורשת יהדות מרוקו מלמדת אותנו פרק בקיום משותף, בסובלנות ובכבוד הדדי. הלכנו ברחובות הרובע היהודי, ביקרנו בבתי עלמין עתיקים ונסענו להרי האטלס ולעיר א-סוויירה לגדות האוקיינוס, בה חווינו במשותף מפגש מרגש עם מוזיקאים בני המקום שהיטיבו לנגן ולשיר פיוט יהודי רב-שנים.

בשיר שקרא קובי במפגש הסיכום, כתב מואיז בן הראש:

"... נַע וְנָד / בְּתוֹךְ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל / בְּתוֹךְ אֶרֶץ מְרוֹקוֹ / וּבְשֵׁנֵי הַקְּצוֹזֹת / בֵּית."

בסיוורים במלוא במרקש וכשהאזנו לפיוט מפי הדובר הסופי בא-סוויירה הרגשתי - בית. גם השולחן שלנו, הנהלת מועצת תנועות הנוער, מלמד אותנו פרק על קיום משותף, התגברות על חילוקי דעות בדרכים של הקשבה והכלה, הירתמות למיזמים משותפים ברוח המיוחדת של תנועות הנוער, בצמתים המשמעותיים בהם נדרשת עשייתנו בחברה הישראלית.

ישבתי במפגשי השיח שלנו במהלך המסע והקשבתי לחברות ולחברים שמדברים מנהמת ליבם, מספרים על קשיים ועל התלבטויות ומצפים מעצמם ומשותפי המסע לעשייה משותפת. כעת, אחרי שובנו לישראל וכשהחוויות המסע שוקעות ותופסות מקום של כבוד בזיכרון האישי והמשותף, אנחנו נדרשים לבחון ברצינות ובאחריות את אפשרויות שיתופי הפעולה והיוזמות שנוכל להוביל.

כבר למדנו לאורך השנים, שכאשר אנחנו מזהים שנושא מסוים הוא משמעותי ורלוונטי לתנועות הנוער אנחנו יודעים לרתום את הפעילים ואת השכבות הבוגרות בתנועות ויודעים לשתף פעולה עם גורמים בליבה של מדינת ישראל.

החיבור המיוחד שזכינו לו במסע, בעיקר באמצעות קובי, הוא בין האישי והמשפחתי לקהילה ולעם היהודי. חיבור למסרים של הכרה באחר ובתרבותו ויכולת להכיל ולשתף פעולה. גיבוש של זהות שבתוכה יתקיימו בכפיפה אחת דתות שונות וראיית עולם מגוונת. החיבור הזה הוא הבסיס ליציאה לפעולה משותפת בעתיד. אנחנו, כמועצת תנועות הנוער, נדע להוביל תהליכים חברתיים וחינוכיים באחריות, בהתלהבות ובראייה לטווח ארוך.

תודה והערכה לשלומית וטל על ארגון חכם ומקצועי של ההכנה והמסע המיוחד למרוקו, ותודה לארגון 'כולנא' ולקובי, מדריך משובח, על הובלת המסע בהתלהבות, בחוכמה, בידע רב וביכולת הדרכה ייחודית.

חובה מוסרית וערכית להוביל מהלך.

קלי כהן
יו"ר מועצת תנועות הנוער בישראל ומזכ"ל
תנועת הצופים

פעמים החלטות מתקבלות בחטף מבלי שהשקענו בהן מחשבות רבות ועמוקות, ההחלטה לצאת למסע למרוקו הייתה החלטה שכזו. מבלי להסס מבלי לבדוק משמעויות, מבלי להיוועץ באף אחד או אחת, התשובה הייתה מהירה וקצרה, כן אני מצטרף. לא ידעתי למה לצפות, לא בניתי ציפיות מלבד התרגשות שהלכה ונבנתה עד למפגש בשדה התעופה. מרוקו הייתה מין יעד קסום, בלתי ניתן להשגה, יעד טעון עם הרבה מסתורין. אי הוודאות הובילה אותי אל המסע כנער היוצא להרפתקה.

היו לי לא מעט ציפיות מההזדמנות שניתנה לנו כקבוצה. קבוצה המתיימרת להיות מנהיגות מובילה ומגוונת של עולם תנועות הנוער בחברה הישראלית. נשים וגברים צעירים ומבוגרים, ראשי ארגונים ותנועות ואורחים עם ערך מוסף, אמורים היו ליצור את התשתית להמשכה של שיחה שתעצב את המשותף לנו לשנים הבאות. ההזדמנות כזו.

רבות דובר על "האוטובוס" והדינמיקה שנוצרה בשעות ארוכות של מסע חוצה כבישים ותרבויות. האוטובוס שהוא מראה של החברה הישראלית המשתקפת דווקא במרוקו

הרחוקה. מראה החושפת חולשות, מראה המציגה עוצמות, וכל זה מהתבוננות באחר תוך למידה על השונה מתוך סיפור שבהווייתו המקומית כל כך זר ממה שהבאנו איתנו לתוך האוטובוס שלנו.

הציניות שמהווה מנגנון הגנה מערבי קלאסי נדחקה במאמץ רב על מנת שנוכל ליהנות, ללמוד ולחוות את הכאן ועכשיו ולהתמודד עם השאלה הבסיסית - למה כאן זה עובד, אל מול התשובה הכי אותנטית שיש - כי ככה זה במרוקו.

אני כותב את הסיכום שלי ימים ארוכים אחרי שובנו, כשהמחשבה המהדהדת בראשי מושפעת משמעותית מהנעשה ברחוב הישראלי. עיתות משבר היוו קרקע פורייה ליצירת מכנה משותף ולבנייה של חזית אחת משותפת, בה מניחים לרגע את המחלוקות ומפנים מבט קדימה אל הצפוי ואל מה שמתבקש שיקרה ואז במאמץ משולב יוצרים מציאות חדשה אשר יכולה למשבר.

האם אנחנו יכולים/רוצים/צריכים להוביל את המהלך מחולל השינוי בחברה הישראלית מתוך האוטובוס שלנו? לטעמי התשובה ברורה. מעל הבדלי התפיסות, מעל המחלוקות בשם השוני והגיוון יש לנו חובה מוסרית וערכית להוביל מהלך שנדרש היום יותר מתמיד!

יש לנו משימה משותפת. להפוך את החברה הישראלית למכילה יותר, מגוונת יותר שנשענת על נרטיב ישראלי חדש. נרטיב המשלב תרבות, מסורת, זהות וזיקה למקום המיוחד בו בחרנו לחיות את חיינו.

כי אין לנו ברירה.... "ככה זה בישראל".